

Krónika – válogatás a levéltári élet híreiből

A **Magyar Levéltárak Vezetőinek Tanácsa** a hét évvel ezelőtt alapított *Bősze Sándor-díjat* 2022-ben dr. *Tilcsik Györgynek*, a Vas Megyei Levéltár nyugalmazott igazgatójának ítélte oda.

Keresztény hitünk és történelmünk legrégebbi írásos emlékeit mutatja be a nagyközönség számára az a kiállítási tér, amelynek ünnepélyes megnyitóját június 21-én tartották a **Pécsi Egyházmegyei Levéltár Székeskáptalani Levéltárában**. A kiállított dokumentumok között látható többek között a Pécsi Egyházmegye alapító okiratának 1404-es évből származó átirata, valamint az egyházmegye legrégebbi anyakönyvei.

15 000 új felvétellel bővült a **Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár** online adatbázisa. Az interneten közzétett dokumentumsorozatok elsősorban 20. századi tervrajzokból, műszaki dokumentációkból állnak.

2022. június 23-án újabb megállapodást kötött az **Osztrák Állami Levéltár** és a **Magyar Nemzeti Levéltár** (MNL), amelynek eredményeként online elérhető lesz a Habsburg Monarchia teljes hadügyigazgatásáért, s a hadseregért felelős központi hivatal, az Udvari Haditanács 1557 és 1712 között keletkezett összes nyilvántartókönyve. A projekt megvalósításának első lépéseként 165 000 felvételt tesznek közzé az oszmán hódoltság, illetve a Rákóczi-szabadságharcra vonatkozó iratanyagból.

Budapest Főváros Levéltára (BFL) ingyenes e-learning képzést hirdetett *Múltunk megőrzése és megismertetése* címmel. Az akkreditált felnőttképzéshez, amelyet bárki elvégezhetett, előképzettség nem szükséges, ám készítői elsősorban közgyűjteményi dolgozók részére ajánlották. A képzés két önálló kurzusból áll, amelyek egymástól függetlenül teljesíthetők. Az *Állományvédelem* kurzus a preventív állományvédelem, a kiállításrendezés és a digitalizálás-előkészítés kérdéseivel foglalkozik, míg az *Adatbázisok* kurzus a levéltári adatbázisok tervezéséhez, építéséhez és használatához ad általános szempontokat és technikai alapismereteket.

A *Network* (European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files – Titkosrendőrségi Iratok Kezeléséért Felelős Állami Hatóságok Európai Hálózata) éves találkozójára 2022. június 29-én és 30-án került sor. A rendezvény házigazdája a szervezet soros elnöki posztját az elmúlt időszakban betöltő **Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára** volt. Az esemény résztvevői az ÁBTL munkatársai mellett az albán, a bolgár, a német, a lengyel, az észt, a szlovák és a román partnerintézmények képviselői voltak. A konferenciához online formában csatlakoztak a szlovén, a lett, a litván és az ukrán partnerintézmények munkatársai is. Az éves Network találkozó keretében szolidaritási nyilatkozat elfogadására került sor, amelyben a tagok kifejezték felháborodásukat a történeti emlékezet és az információs kárpótlás becses forrásanyagainak elpusztítása miatt, s egyben szolidaritásukról biztosították az ukrán kollégákat, akik a háború napjai közepette sem feledkeztek meg hivatásukról. A résztvevők emellett elfogadták a leendő közös honlap kialakításának menetrendjét, valamint döntöttek egy közös vándorkiállítás létrehozásáról, amelynek témáját az 1960-as, 1970-es és 1980-as évek könnyűzenei csoportjainak, együtteseinek és énekeseinek szerepe a társadalmi ellenállásban, illetve az állambiztonság ezzel kapcsolatos kelet-közép európai tevékenységének bemutatása képezi.

Az **MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára** igazgatói feladatainak ellátására a következő vezetői ciklusban ismételten Kujbusné dr. Mecsei Éva főlevéltáros kapott megbízást, aki 2008 óta áll az intézmény élén.

Az **MNL Országos Levéltára** irati közül a *Magyar Kancelláriai Levéltár irataihoz tartozó segédkönyvek újabb sorozata vált elérhetővé* a világhálón. A tartalomfejlesztésnek köszönhetően a 16–17. századi után immár a 18–19. századi kormányzattörténeti kutatások is kényelmesebbé válnak az érdeklődők számára. Az online kutatható segédkönyvek segítségével akár otthonról is kiválasztható az adott témakörhöz tartozó iratok levéltári jelzete. A kutatási témához illeszkedő iratok kiválasztása a segédkönyvekben található címszavak és rövid tartalmi kivonatok alapján lehetséges.

A Veszprém–Balaton Európa Kulturális Fővárosa 2023 programot lebonyolító Veszprém–Balaton 2023 Zrt. által a komplex kulturális-művészeti projektek támogatására meghirdetett pályázaton a Magyar Nemzeti Levéltár „Veszprémi Térképvándor” című projektje 45 000 000 Ft támogatást nyert el. A projekt megvalósítását követően az **MNL Veszprém Megyei Levéltár**ában Veszprém város történetének feltárása érdekében folyó szakmai munka eredményét online formában ismerhetik majd meg az érdeklődők. A projekt munkálatai 2022 elején kezdődtek el. A *Térképvándor helytörténeti adatbázis* a tervek szerint 2023 elejére készül el és válik nyilvánossá.

A *Network* (European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files – Titkosrendőrségi Iratok Kezeléséért Felelős Állami Hatóságok Európai Hálózata) éves találkozójára 2022. június 29-én és 30-án került sor. A rendezvény házigazdája a szervezet soros elnöki posztját az elmúlt időszakban betöltő **Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára** volt. Az esemény résztvevői az ÁBTL munkatársai mellett az albán, a bolgár, a német, a lengyel, az észt, a szlovák és a román partnerintézmények képviselői voltak. A konferenciához online formában csatlakoztak a szlovén, a lett, a litván és az ukrán partnerintézmények munkatársai is. Az éves Network találkozó keretében szolidaritási nyilatkozat elfogadására került sor, amelyben a tagok kifejezték felháborodásukat a történeti emlékezet és az információs kárptólas becses forrásanyagainak elpusztítása miatt, s egyben szolidaritásukról biztosították az ukrán kollégákat, akik a háború napjai közepette sem feledkeztek meg hivatásukról. A résztvevők emellett elfogadták a leendő közös honlap kialakításának menetrendjét, valamint döntöttek egy közös vándorkiállítás létrehozásáról, amelynek témáját az 1960-as, 1970-es és 1980-as évek könnyűzenei csoportjainak, együtteseinek és énekeseinek szerepe a társadalmi ellenállásban, illetve az állambiztonság ezzel kapcsolatos kelet-közép európai tevékenységének bemutatása képezi.

Az **MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára** igazgatói feladatainak ellátására a következő vezetői ciklusban ismételten Kujbusné dr. Mecsei Éva főlevéltáros kapott megbízást, aki 2008 óta áll az intézmény élén.

Az **MNL Országos Levéltára** irati közül a *Magyar Kancelláriai Levéltár irataihoz tartozó segédkönyvek újabb sorozata vált elérhetővé* a világhálón. A tartalomfejlesztésnek köszönhetően a 16–17. századi után immár a 18–19. századi kormányzattörténeti kutatások is kényelmesebbé válnak az érdeklődők számára. Az online kutatható segédkönyvek segítségével akár otthonról is kiválasztható az adott témakörhöz tartozó iratok levéltári jelzete. A kutatási témához illeszkedő iratok kiválasztása a segédkönyvekben található címszavak és rövid tartalmi kivonatok alapján lehetséges.

A Veszprém–Balaton Európa Kulturális Fővárosa 2023 programot lebonyolító Veszprém–Balaton 2023 Zrt. által a komplex kulturális-művészeti projektek támogatására meghirdetett pályázaton a Magyar Nemzeti Levéltár „Veszprémi Térképvándor” című projektje 45 000 000 Ft támogatást nyert el. A projekt megvalósítását követően az **MNL Veszprém Megyei Levéltár**ában Veszprém város történetének feltárása érdekében folyó szakmai munka eredményét online formában ismerhetik majd meg az érdeklődők. A projekt munkálatai 2022 elején kezdődtek el. A *Térképvándor helytörténeti adatbázis* a tervek szerint 2023 elejére készül el és válik nyilvánossá.

A nyár folyamán az **MNL Zala Megyei Levéltára két katonai témájú hagyatéki anyaggal is gazdagodott**. Kiss József, édesapja Kiss Kálmán II. világháborús dokumentumgyűjteményét ajánlotta fel a levéltárnak, amelynek különösen értékes részét képezi a háború eseményeiről készült fotósorozat. Juhász János pedig apósának a nagybátyja, Herczeg András katonai kitüntető okleveleit adta át levéltári megőrzésre.

Balogh Béla, Románia Nemzeti Levéltára Máramaros Megyei Igazgatóságának nyugalmazott főlevéltárosa a magyar levéltárosoknak és kutatóknak, a magyar levéltárügynek nyújtott több évtizedes színvonalas és önzetlen munkájáért és támogatásáért 2022. augusztus 19-én a Magyar Levéltárosok Egyesülete ajánlásával a Kulturális és Innovációs Minisztérium részéről a legmagasabb, csak levéltárosoknak adományozható elismerésben, *Pauler Gyula-díjban* részesült.

A *Magyar Érdemrend Lovagkereszt* (polgári tagozat) kitüntetést vehette át **dr. Szögi László** történész, levéltáros, könyvtáros, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltárának nyugalmazott főigazgatója, címzetes egyetemi tanár, az MTA-ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoportjának részlegvezetője, a Magyar Levéltárosok Egyesületének korábbi elnöke.

A *Magyar Érdemrend Tisztikereszt* (polgári tagozat) kitüntetésben részesült **dr. Draskóczy István** történész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Történeti Intézete Középkori Történeti Tanszékének professor emeritusa.

Vác Város Önkormányzata 2022. augusztus 20-án egyéni *Pro Urbe* kitüntetést adományozott **dr. Horváth Ferenc Vác Város Levéltára** igazgatójának, aki több évtizede kiemelkedő, maradandó értékekkel gazdagítja a város tudományos és kulturális életét. Vezetése alatt, komoly szervezőmunkájának köszönhetően elősegítette egy korszerű városi levéltár létrejöttét.

2022. augusztus 29-én, életének 69. évében *elhunyt* az MNL Heves Megyei Levéltárának egykori dolgozója, **dr. Havassy Péter**, aki előbb 1976-tól a **Szolnok Megyei Levéltár**, majd 1979 és 1983 között a **Heves Megyei Levéltár** munkatársaként tevékenykedett.

Egyedülálló transzmédia kiállításon mutatja be Európa történetét a **Magyar Nemzeti Levéltár** az *Európa megteremtése – Történelem, emlékezet és az európaiság ezeréves mítosza* című tárlaton, melynek megnyitójára 2022. augusztus 30-án került sor a Várkert Bazárban.

Dr. Dobos Gyula, történésznek, a **Tolna Megyei Levéltár** nyugalmazott igazgatójának Ács Rezső, Szekszárd Megyei Jogú Város polgármestere *díszpolgári* címet adományozott. Dr. Dobos Gyula 1981-ben került a Tolna Megyei Levéltár kötelékébe, ahol 1990-ben vette át az intézmény vezetését. Igazgatói címét nyugdíjazásáig (2011) négy cikluson át viselte. Ebben az időszakban az iratállomány jelentős gyarapodása mellett tizenöt levéltári konferenciát szervezett az intézmény. Emellett évente honismereti kötet, valamint összesen harminc egyéb szakmai kiadvány megjelentetésével gazdagították a megye történeti múltjára vonatkozó ismereteket.

A 2018-ban indult *Európa Digitális Kincsei projekt* az európai levéltári anyagok minél szélesebb körű, zömmel digitális tartalmakra épülő bemutatását tűzte ki célul. Ennek érdekében a nemzetközi konzorcium három digitális, transzmédia kiállítást hozott létre. Együttal a kiállítási dokumentumokhoz kapcsolódva 2021-ben pályázatot hirdetett norvégiai, máltai, magyarországi, portugáliai, osztrák és spanyolországi középiskolások számára, hogy az Európa építéséről szóló 60 kiállított levéltári irat egyikét digitális formában mutassák be. A pályázat nyertesei nemzetközi levéltári táboron vehettek részt, amelynek házigazdája **MNL Országos Levéltára** volt. A pályázat legfontosabb célját az európai identitás építése képezte annak érdekében, hogy a részt vevő fiatalok közelebb kerüljenek Európa történelmi gyökereinek megismeréséhez, mindahhoz, ami összeköt bennünket és értékeinket.

A *Harruckern család levéltárának* (MNL-OL-P 418) iratait a Magyar Országos Levéltár 2010-ben mikrofilmezte. A felvételekről pedig a közelmúltban digitális másolatok is készültek (MNL-OL-W 28), amelyek a **Magyar Nemzeti Levéltár** szakrendszereinek segítségével 2022-től az *elevektar.hu* oldalon *online is elérhetőek*, kutathatók. A levéltár anyaga (terjedelme: 12,25 ifm) a földesúri birtokigazgatással, birtokkormányzattal kapcsolatos kutatásokon túl igen jelentős hely- és társadalomtörténeti jelentőséggel is bír.

Az elmúlt év során *megújult a matricula.hu*, az **egyházi levéltárak közös e-kutatási portálja**, amely együttal közös kutatási felületté vált, és egy plébánia- és településtörténeti adatbázis is kapcsolódik hozzá. Ez utóbbi lehetővé teszi, hogy a kutató információt kapjon az adatbázisban szereplő egyházmegyék, plébániák és települések egymás közötti kapcsolatairól, valamint földrajzi helyéről interaktív térképek segítségével. Az egyelőre

tesztüzemben hozzáférhető adatbázisban a győri, pannonhalmi, pécsi és székesfehérvári egyházmegye plébániái, valamint a hozzájuk tartozó települések szerepelnek, de hamarosan bővülni fog más egyházmegyékkel, plébániákkal, középiskolákkal, valamint a hozzájuk kapcsolódó iratok leírásával.

Életének 72. évében *elhunyt* **Dancsó Magdaléna** nyugalmazott levéltári kezelő, aki 1994 és 2008 között dolgozott a **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltárban**.

Életének 83. esztendejében *elhunyt* **Csiby Lászlóné** fotográfus, aki 1981-től dolgozott levéltári környezetben. Előbb a **Pest Megyei Levéltár** fotólaboratóriumában nyert alkalmazást, majd 1987-től kezdődően 1996-ban bekövetkezett nyugdíjazásáig **Budapest Főváros Levéltárának** állományában tevékenykedett fényképészként.

A **Magyar Nemzeti Levéltár új szolgáltatásként** 2022. szeptember 26-tól kezdődően *rendszeres konzultációkat szervez* szakdolgozók, doktoranduszok, családtörténet-kutatók részére. A levéltár munkatársai a konzultációkat hétfői és pénteki napokon a Bécsi kapu téri és a Lángliliom utcai épületekben tartják, amelyek időtartama 30-45 perc. A konzultációs szolgáltatásra – amely ingyenes formában vehető igénybe – az erre a célra rendszeresített jelentkezési lap kitöltésével lehet regisztrálni.

A **Magyar Nemzeti Levéltár** 2022. szeptember 26-án adta át a nagyközönségnek *legújabb adatbázisát*, amelynek létrehozásában a levéltárosok a mesterséges intelligenciát hívták segítségül. Az *1828. évi országos összeírás* az eddigi legnagyobb kézírásfelismeréssel feldolgozott gyűjtemény Magyarországon.

Kovács Gábor mestercukrász, aki 27 éven át vezette főcukrászként a solnoki Tisza Szálló egykor országos hírnévnek örvendő cukrászműhelyét, 2022. október 5-én az **MNL Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltárának** *ajándékozta szakmai pályájának néhány különleges emlékét*. A több mint hat évtizedet felölelő fényképek és iratok között megtalálhatók például az egykor felszolgált fagyaltok és sütemények receptjei, különböző cukrászversenyek és protokolláris események meghívói, menüi, illetve a mestercukrász drezdai és rotterdami szakmai tapasztalatszerzésének emlékei is.

A nyár folyamán az **MNL Nógrád Megyei Levéltára útjára indította hatodik történeti blogját** *Salgótarján 100 címmel*. Ennek apropóját Salgótarján várossá nyilvánításának 100. évfordulója adta. Jelenleg 8 menüpontban találnak ismeretterjesztő tartalmakat

a téma iránt érdeklődők: Salgótarján kronológiája, képviselő-testületi jegyzőkönyvek 1873-tól, címerek, térképek, épülettörténetek, tervrajzok, virtuális kiállítások, interaktív prezentációk. A blogot kiegészíti, egy, a megszerzett ismereteket visszajelző tudáspróba is. Októberben bemutatták a Nógrád Megyei Digitális Tár című történeti blogot is, amelyben a megyei kulturális örökség kincseinek egy részét tárták az érdeklődők elé, elsősorban levéltári forrásokon keresztül.

Levéltári ötpercesek címmel új online programsorozat indult az **MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára** Facebook-oldalán. A rovat fő célját képezi az intézmény őri-zetében álló, nagyobb érdeklődésre is számot tartó iratok, irategyüttesek bemutatása a nagyközönség számára. A rövid, néhány perces videós ismertető információkat nyújtanak az adott dokumentumok tartalmáról, illetve keletkezésük történeti körülményeiről. Kezdeményezésével az intézmény nemcsak a levéltárban található dokumentumokra akarja felhívni a figyelmet, hanem azokra a történeti eseményekre is, amelyek során a bemutatott források keletkeztek.

Rómában járt Szabó Csaba a **Magyar Nemzeti Levéltár** főigazgatója és Mikó Zsuzsanna általános főigazgató-helyettes, ahol a *Szentszéki Magyar Nagykövetség levéltáros konferenciáján* vettek részt, valamint a vatikáni levéltári delegátus jelenlétében fontos *levéltárközi, tudománystratégiai tárgyalásokat* folytattak. A konferenciára október 4-én került sor *Levéltárak és könyvtárak mint hidak. Források a Szentszék és Magyarország közötti levéltári együttműködéshez* címmel. A program alapötlete Tóth Krisztinától, a közelmúltban kinevezett magyar vatikáni levéltári delegátustól származott. Az elképzelést a tanácskozás főszervezőjeként, Magyarország szentszéki nagykövetsége karolta fel. A konferencia előadói bemutatták a szentszéki magyar kutatások jelentőségét a fogadó állam képviselői előtt, illetve megismertették a hallgatóságot azzal, hogy a magyar történelem miként kapcsolódik a római katolikus világegyház történetéhez. Az esemény második előadója Szabó Csaba főigazgató volt, aki a hungarikakutatások fontosságáról és a levéltári delegátusok szerepéről beszélt. A küldöttség október 6-án folytatott megbeszélést Johan Ickx-el a **Pápai Államtitkárság Történeti Levéltárának** igazgatójával. Ennek keretében szóba került a katolikus egyház zsidómentő tevékenységét tartalmazó fondok magyar vonatkozásainak közös feltárása, amelynek eredménye egy tudományos forráskiadás lehet a jövőben. Johan Ickx kilátásba helyezte, hogy a projekt eredményes befejezését követően lehetőséget lát a jelenleg még zárolt Mindszenty anyagok megnyitására is.

2022 őszén *Akkreditált továbbképzési lehetőség* indult **Budapest Főváros Levéltárában**. A két modulból – Nyilvánosság és tájékoztatás; Levéltár-pedagógia – álló képzésen részt vevő levéltárosok számára elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtanak e tevékenységek

megvalósításához, ezzel is erősítve intézményük, munkahelyük hatékonyabb képviseletét a közgyűteményi és kulturális területen, hogy a levéltárak kapuinak tágabbra nyitásával elősegíthessék az intézmények társadalmi ismertségének és elismertségének növekedését.

2022. szeptember eleje óta a **Piarista Rend Magyar Tartománya Központi Levéltárának digitalizált dokumentumai is hozzáférhetők** a Magyar Egyházi Levéltárosok Egyesülete által működtetett matricula.hu portálon. Első lépésben iskolai anyakönyvek (Budapestről 1868-ig, Kecskemétről az érettségi anyakönyvek 1921-ig), valamint rendházi krónikák és a tartományfőnökség legrégebbi (17. századi) kötetei váltak kutathatóvá a felületen. A levéltár e-kutatási tartalmai október végén újabb tartalmakkal bővültek. A kecskeméti gimnázium anyakönyvei a kezdetektől egészen az 1948. évi államosításig kutathatóvá váltak. Emellett teljessé vált az érettségi anyakönyvek sorozata is, az első érettségitől, 1863-tól kezdve egészen 1948-ig. Ugyancsak hozzáférhetővé váltak a nagykanizsai gimnáziumnak a rendi levéltárban őrzött anyakönyvei, amelyek az 1926–1945 közötti időszakra vonatkoznak.

Budapest Főváros Levéltára (BFL) 2022. november 15-én tartotta idei, nagy érdeklődéssel kísért Levéltári napját, amelyen a *Vizuális várostörténet – A fényképek és a fényképezés a városi társadalom bemutatásában* című konferencia a fotók várostörténeti alkalmazási lehetőségeit, illetve azok közgyűteményi megőrzését és felhasználását vizsgálta. A vizuális források – közülük is elsősorban, bár nem kizárólagosan, a fényképek – hatalmas jelentőséggel bírnak a modern társadalmak megjelenítésében. Segítségükkel tanúi lehetünk az adott korszak fontos politikai és társadalmi eseményeinek, de egyúttal a magánélet addig rejtett kulisszái mögé is be tudunk tekinteni. A konferencia délelőtti előadói (Fisli Éva, Nagy Ágnes, Tamáska Máté, Tomsics Emőke) elméleti és módszertani megközelítésekkel a fotózás, a fényképek és a várostörténet kapcsolatát vizsgálták történelmi, muzeológusi és levéltárosi szemszögből. A délutáni szekció előadói (Balogh János Mátyás, Csiffáry Gabriella, Dávid Adrienne, Németh Ágnes) pedig különböző, jelentősebb méretű fotóállománnyal rendelkező közgyűteményekben (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjteménye, BFL, Magyar Nemzeti Levéltár) őrzött fotók kezelésének, feldolgozásának, közzétételének kihívásain keresztül a fotóanyagok tudományos felhasználhatóságát vizsgálták. A hangsúly nemcsak a – levéltári szempontból nem hagyományos típusú – forrás nyújtotta technikai és módszertani nehézségekre helyeződött, hanem a feldolgozásuk, közzétételük állományvédelmi és gyűjteménykezelői kérdéseire is.

A BFL Levéltári napja mindig Budapest „születésnapjának” (1873. november 17.) időpontjához kötődik, a közeledő 150 éves jubileum miatt pedig a témák között különös jelentőséget kapott a főváros és társadalma korai fényképeken keresztüli megmutatása, illetve ezen fotók értelmezése, de természetesen a későbbi időszakok sem maradtak ki

Az egykori Erzsébet híd felújítása – A fotót Chochol Károly készítette
(BFL XV.19.g.3.1298)

a vizsgálati körből. A Levéltári napot dr. Bósz Anett, Budapest főpolgármester-helyettese nyitotta meg.

A Levéltári napon – szinte már hagyománynak tekinthetően – a konferencia témájához szorosan kötődő kiállítás megnyitójára is sor került, ami szinte önmagában egyesítette a fenn tárgyalt témákat. 2021-ben került a BFL állományába Chochol Károly fotóművész értékes fényképgyűjteménye, amely jelentős részben Budapesten, a fővárosról és lakóiról, illetve az ide látogatókról készített fotókat tartalmaz. E témából készült *A budapesti rakpart – A főváros arcai* című, két részből álló tárlat (kurátorok: Chochol Károly, Csiffáry Gabriella), amelyet Karácsony Gergely, Budapest főpolgármestere, nyitott meg. A konferenciával és kiállítás-megnyitóval tarkított Levéltári nap (amely a levéltárosi szakmai tevékenység és közösségépítés, illetve a tudományos teljesítmény elismeréseként a BFL egy-egy dolgozójának évente odaítélt Gárdonyi Albert-emlékérem és -toll, valamint a Varga László-emlékdíj átadásával kezdődött) rendkívül sikeres volt, nemcsak a szűkebb szakmai, hanem a fotós és laikus társadalomból is szép számmal, mintegy 150-en vettek azon részt.

Németh Ágnes – Világi Dávid